

Forlaget Penguin Books begyndte for nogle år siden udgivelsen af to økonomiske bildebogsserier; de fire ovenfor nævnte er to måneders høst fra indeværende år. Den ene serie, *Penguin Modern Economics Texts*, omfatter korte, oversigtsmæssige fremstillinger; foruden den ovenfor nævnte, *International trade and economic development*, foreligger titlerne: *Analytical welfare economics*, *Balance of payments policy*, *Consumer theory*, *The control of the money supply*, *The economics of agriculture*, *The economics of the Common Market*, *Elements of regional economics*, *Household behaviour*, *Industrial concentration*, *The international monetary system*, *An introduction to the economics of education*, *Nationalized industries*, *The principles of development aid*, *Southeast Asia's economy*, *The theory of taxation*, *Trade and specialization*, *Urban economics* og *Wages*. Den anden serie, *Penguin Modern Economics Readings*, bringer optryk af tidligere – oftest i form af tidsskriftartikler – offentliggjorte, centrale bidrag til en lang række emner; foruden de ovenfor nævnte tre titler foreligger bind om: *Capital and growth*, *Economic policy for development*, *Economics of education* (2 bind), *Economics of information and knowledge*, *The economics of technological change*, *Foreign aid*, *Growth economics*, *Inflation*, *International economic integration*, *International finance*, *The labour market*, *Managerial economics*, *Monetary theory*, *Monopoly and competition*, *Power in economics*, *Price theory*, *Public enterprise*, *Public finance*, *Regional analysis*, *The theory of the firm*, *Transport* og *Socialist economics*. Den samfundsvidenskabelige litteratur spredte publikationsform har givet kraftig næring til udgivelsen af readings-bind, ofte af vekslende kvalitet og uden klart sigte. Den foreliggende serie hæver sig i mange henseender over det gennemsnitlige niveau. Den forsøger at præsentere alle videnskabeligt kvalificerede hovedsynspunkter på de behandlede emner, men koncentrerer sig til gengæld om de centrale bidrag, der danner ryggraden i den analytiske argumentation. I betragtning af den yderst overkommelige pris kan de derved formentlig ofte afhjælpe et undervisningsmæssigt behov. Da de er forsynede med oversigtsmæssige introduktioner og litteraturvejledninger er seriens bind imidlertid også velegnede til selvstudium og som grundstamme i et alsidigt sammensat, privat orienteringsbibliotek.

Expenditure trends in OECD countries 1960-1980. Udg. af OECD. Paris: OECD, 1972. 131 pp. F 34,00.

I 1970 udgav OECD rapporten *The growth of output 1960-1980*, der beskæftigede sig med den økonomiske vækst i OECD-landene i den anførte periode. Hvor denne rapport behandlede tilgangssiden, beskæftiger den nu foreliggende sig med anvendelses-siden. I første kapitel bringes tal for den faktiske og forventede udvikling i efterspørgselskomponenterne i faste priser (privat forbrug, offentligt forbrug, faste investeringer, lagerforskydninger og handelsbalancen), mens det følgende kapitel bygger på løbende priser. Det viser sig, at mens de personlige indkomster er steget i nogenlunde samme takt som GNP, udgør det private forbrug og især hvad der betegnes som pure private consumption, dvs. det private forbrug, som ikke er betalt af transfereringsindkomster fra det offentlige, nu en markant mindre andel end tidligere på bekostning af højere skatter og stærkere opsparing, og denne tendens kan ventes at fortsætte. På denne baggrund foretages en nærmere analyse af de ændringer i anvendelsesmønstret, der skyldes ændringer i opsparingen og den offentlige sektors transaktioner. Rapporten udtrykker bekymring for den offentlige sektors vækst. Denne gør sig i øvrigt ikke mindst gældende i de skandinaviske lande.

LAFFERTY, WILLIAM M.: *Economic development and the response of labor in Scandinavia: A multi-level analysis*. Oslo: Universitetsforlaget, 1971. 360 pp. N kr. 48,00

I spørgsmålet om sammenhængen mellem industrialiseringstempoet og arbejderklassens radikaliserings har to hovedsynspunkter været dominerende. Efter det første skulle den økonomiske vækst i kraft af større tilfredsstillelse af de materielle behov virke modificerende på de politiske reaktioner i arbejderklassen. Det andet hovedsynspunkt lægger mere vægt på sociologiske faktorer og hævder, at hastig økonomisk vækst virker radikaliserende på grund af opbruddet af det eksisterende samfundsmønster og skabelsen af nye rodløse og indbyrdes stærkere konfronterede samfundsklasser. Det er det sidste synspunkt, der danner udgangspunkt for denne bogs nuancerede behandling af de skandinaviske lande i perioden mellem 1870 og 1935 med særlig vægt på de to første årtier i indeværende århundrede. Disse lande synes umiddelbart at frembyde et egnet grundlag for en analyse på grund af signifikante forskelle i udviklingsforløbet. Norge står med sin sent indledte, men hurtige-

re gennemløbne industrialiseringsproces og politisk mere radikale arbejderbevægelse i modsætning til Sverige og især Danmark.

MARKENSTEN, KLAS: *Foreign investment and development: Swedish companies in India*. Scandinavian Institute of Asian Studies Monograph Series, 8. Lund: Studentlitteratur, 1972. 295 pp. Sv. kr. 58,00.

Den første økonomiske afhandling i Centralinstituttet for Nordisk Asienforsknings monografiserie er en empirisk undersøgelse af virkningerne på den indiske økonomi af seks svenske virksomheders direkte investeringer i Indien. I et cost-benefit oplæg søges vurderet både de kvantificerbare virkninger af f.eks. transfereringerne af kapital og ressourcer og beskæftigelsesvirkningerne og de vanskeligt kvantificerbare virkninger af bl.a. uddannelsesmæssig og kulturel art. Opgørelsen af de nævnte virkninger inkluderer en opportunity cost betragtning, d.v.s. en vurdering af »forgone opportunities of domestic production«. Konklusionen er, at »India seems to have extracted almost the maximum practicable contribution from the Swedish firms«, idet »we have come across a rather favorable example, at the upper end of the scale, as it were«.

MÖLLER, BIRGER: *Employment approaches to economic planning in developing countries: With special reference to the development planning of Ceylon (Sri Lanka)*. Scandinavian Institute of Asian Studies Monograph Series, 9. Lund: Studentlitteratur, 1972. 305 pp.

Bogens formål er at undersøge, hvilken rolle ønsket om den størst mulige beskæftigelse kan få for den økonomiske planlægning i underudviklede lande på baggrund af den konflikt, der delvis kan bestå mellem dette og andre ønsker, f.eks. hensynet til den størst mulige vækstrate. Efter en kort beskrivelse af Ceylons økonomi følger to kapitler om den nævnte problemstilling på principielt plan. Bogens tyngdepunkt ligger dog, som forfatteren selv nævner, i de efterfølgende kapitlers almindelige præsentation og analyse af Ceylons økonomiske langtidsplanlægning i efterkrigstiden. Bogens titel ville have været mere dækkende i inverteret form: Den økonomiske langtidsplanlægning på Ceylon med særligt henblik på beskæftigelsesproblemet.

Policy perspectives for international trade and economic relations: Report by the High Level Group on Trade and Related Problems to the Secretary-General of OECD. Paris: OECD, 1972. 168 pp. F 35,00.

I efteråret 1971 nedsatte OECD en såkaldt high level group (bl.a. Jean Rey, Marjolin og Bertil Ohlin) med det formål at gøre status over bestræbelserne for international handelsfrigørelse siden anden verdenskrig og pege på de problemer og muligheder, som en fortsat udbygning af det internationale handelssamkvem rejser. I forbindelse med den historiske gennemgang bringes et nyttigt statistisk materiale, som belyser strukturændringerne i den internationale handel især gennem de sidste 10 år. Arbejdsgruppen drøfter en række af de problemer i forbindelse med den fortsatte handelsfrigørelse, der rejser sig, bl.a. som følge af krisen i det internationale betalingssystem, den regionale integration, de underudviklede landes særlige problemer, vanskelighederne ved at udstrække handelsfrigørelsen til traditionelt beskyttede sektorer som f.eks. landbruget, den nationale regional- og forureningspolitik og de multinationale koncerner. En særlig grund til bekymring ser arbejdsgruppen i regeringernes stigende despekt for internationale aftaler på bekostning af mere kortsigtede nationale interesser.

Problems of environmental economics: Report of the Seminar held at the OECD in summer 1971. Paris: OECD, 1972. 278 pp. F 25,00.

Publikationen er resultatet af et intensivt studiekredsarbejde af internationale eksperter i Paris i sommeren 1971. I en indledende oversigt fremhæver W. Beckerman bl.a., at forureningen ikke ensidigt kan opfattes som en væksthæmmende faktor, fordi miljøbeskyttelsen kan medvirke til udviklingen af nye teknologiske metoder, som kan bidrage til den økonomiske vækst. De øvrige bidrag falder i tre afsnit. Det første behandler, hvad der i teknisk jargon hedder internaliseringen af de eksterne effekter, dvs. mulighederne for at fordele omkostninger ved miljøbeskyttelsen på en allokationsmæssig hensigtsmæssig måde. I tilslutning hertil drøfter Baumol fordelingsproblemet; han mener, at miljøbeskyttelse vil være til størst fordel for de rige, fordi den marginale substitutionsrate mellem private goder og miljøgoder er større for de rige end for de fattige. Det andet hovedafsnit beskæftiger sig med de vanskelige problemer ved at måle virkningerne af forskellige beskyttelsesforanstaltninger, og det tredje med de internationale problemer, dels ændringerne af handelsmønstret via de relative priser, dels forurenings effekter, som overskrider de nationale grænser. Bogen indeholder i alt 17 bidrag.